

SUCCULENTA

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING VAN LIEFHEBBERS
VAN CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

Figuur 27

foto: mr. Roggen

Leuchtenbergia principis — (zie het artikel op pagina 69)

Van de Redactie

Er verschijnen tegenwoordig op allerlei gebied boeken aan de lopende band; het schijnt een lucratief bedrijf te zijn. Het ene boek is al mooier dan het andere en vooral met de plaatjes tracht men elkaar de loef af te steken.

Ook ons gebied ontkomt niet aan deze boeken-stortvloed: ik heb er het laatste jaar een aantal ontvangen en ze zijn in ons tijdschrift vrijwel alle besproken.

Voor een goed deel wordt ook hier het woord hoe langer hoe meer door het beeld verdrongen; het is alsof men geen geduld meer heeft over planten en dieren te lezen: een boek op ons gebied zonder plaatjes is vrijwel onverkoopbaar, hoe goed de redactionele tekst ook mag zijn.

Ook bij lezingen treft men hetzelfde euvel aan: hoe vaak wordt een veel te grote hoeveelheid dia's vertoond, de ene al mooier dan de andere? Het resultaat is, dat menigeen in slaap valt en de overigen zich later alleen kunnen herinneren hoe mooi het was.

Maar, we hadden het over boeken: ze hebben natuurlijk wel hun grote nut; met behulp van de plaatjes worden de planten dichter bij de liefhebbers gebracht, velen zijn in staat hun planten te herkennen en te benamen, iets wat met de wetenschappelijke literatuur nu eenmaal moeilijk is, vooral bij cactussen.

Voor de liefhebber is het alleen moeilijk uit te zoeken, welke boeken voor hem het meest geschikt zijn. Daarom is het dus belangrijk, dat van al die boeken recensies in Succulenta verschijnen en dat deze met de nodige critiek worden behandeld, zodat men toch zijn keus wel zal kunnen bepalen.

Wageningen

B.

Voorzitter: A. F. H. BUINING, Burg. de Beaufortweg 10, Hamersveld (U.) — Telefoon 03496—226.
Secretaresse: Mevrouw J. GRULLEMANS VAN BERGHEM, Hereweg 19, Lisse — Tel. 02530—3439.
Penningmeester: G. D. DUURSMA, Spoorstraat 106, Leeuwarden, Postrekening no. 83 35 50.
Redacteur: B. K. BOOM, I.V.T., Postbus 16, Wageningen, Telefoon 08370—3141, thuis tel. 2146.

Redactiecommissie: C. BOMMELJE, J. C. VAN KEPPEL en H. VAN DER VELDE.
Bibliotheecaresse: Mevrouw H. VRIESENDORP—VAN AALDEREN, Ligusterweg 2 — Oostvoorne.

Kopij moet uiterlijk de 18de van de maand in het bezit van de redacteur zijn.

Lobivia cv. 'Winifred'

Allereerst wil ik mij verontschuldigen, dat ik niet allen, die mij met dank voor de door mij gestuurde plantjes van *Chamaelobivia* 'Domino' geschreven hebben een antwoord ontvingen. Ik kreeg ongeveer 100 aanvragen voor deze plant en ik heb de liefhebbers ieder twee stekken opgezonden. Maar om daarbij ook nog brieven te schrijven, daarvoor heb

Figuur 28

foto: Timmermans

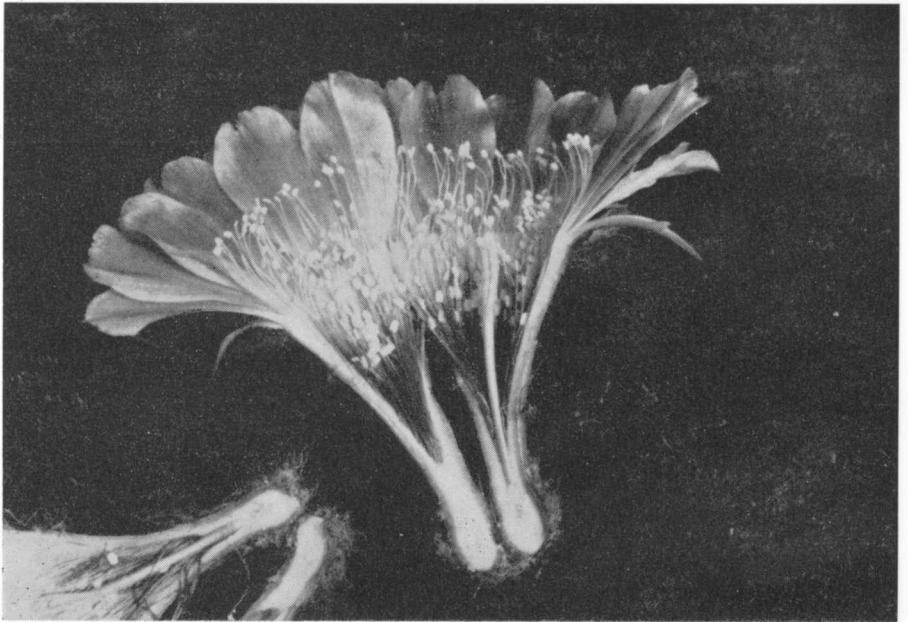
Een prachtig bloeiende *Lobivia* cv. 'Winifred'

ik jammer genoeg geen tijd. Verder moet ik allen, die mij andere planten in ruil hebben aangeboden teleurstellen, mijn kasje staat vol met proefkruisingen, zodat ik voor andere planten in het geheel geen plaats over heb. Maar in ieder geval mijn hartelijke dank voor de vriendelijke aanbiedingen.

De plant, die ik deze keer ga beschrijven maakt zelden stekken en deze is dus alleen voort te kweken door er de kop af te snijden en het onderstuk te bewaren voor stekvorming. Dit gaat evenwel niet zo vlug, zodat ik hiervan nog niet genoeg planten heb staan om alle liefhebbers te kunnen voldoen. Ik verzoek u dan ook ditmaal geen aanvragen voor deze plant aan mij te sturen.

Deze plant wil ik noemen: 'Winifred', en is uitgezocht uit een zaaisel van *Lobivia pseudocachensis* × *Echinopsis aurea* (Timmermans zaailing 1963 no. G. 20 O).

Bolvormig, later in de lengte groeiend tot kort cilindrisch, groen, \pm 6 cm dik en 12 cm lang of mogelijk iets langer; top ingezonken en met dorens bedekt; ribben 13–16, recht of iets gedraaid; areolen \pm 2 mm breed, ovaal of bijna rond, \pm 2 mm van elkaar, geelwollig, later grijs; randdorens 8–10,

Figuur 29

Bloemdoorsnede van *Lobivia* cv. 'Winifred'

foto: Timmermans

zijdelings uitgespreid, 6–7 mm lang, aanvankelijk geelbruin, later glasachtig met bruine punt, onderaan iets verdikt, dun, soms iets gebogen; middendorens 1–3, tot 10 mm lang, iets dikker dan de randdorens, onderaan bolachtig verdikt, de grootste recht vooruit of iets naar beneden gericht; soms is het verschil tussen rand- en middendorens moeilijk te zien; bloemen uit het middendeel van de plant ontspringend, 6 cm lang, 5 cm diam.; bloembuis 3 cm lang, lichtgroen, schubjes olijfgroen met paarsig puntje, onderaan en op het vruchtbeginsel klein, naar boven groter wordend en overgaand in bloembladen; in de oksels van deze schubjes vele bruine en enkele lichtgrijze, \pm 10 mm lange haren; buitenste bloembladen licht oranje met donkerder puntje en olijfgroene middenstreep, 3–10 mm breed; binnenste bloembladen tot 25 mm lang en 12 mm breed, oranje met iets donkerder streepjes, onderaan cadmiumgeel, aan de randen iets groenachtig, zwak gekarteld en meestal wat omkrullend; buitenste meeldraden cadmiumgeel, tot een lichtgele ring samengegroeid, tot 11 mm lang, binnenste meeldraden tot 32 mm lang oranje, onderaan paars, waardoor het hart van de bloem paars is; helmknoppen lichtgeel; stijl tot 10 mm lang, geelgroen, met de bloembuis vergroeid, met 10 stempels, die 8–10 mm lang zijn en iets lichter dan de stijl.

Leuchtenbergia principis

Eén van de moeilijkheden, die de pasbeginnende liefhebber van succulenten op zijn weg ontmoet is het verschil tussen een cactus en een vetplant. Soms ziet men planten die op het oog op cactussen lijken, althans wat de leek zich daarvan voorstelt, maar dan zal een „kenner” U verzekeren dat dit vetplanten zijn. Sprekende voorbeelden vindt men vooral bij het geslacht Euphorbia.

De op de voorpagina afgebeelde plant lijkt te behoren tot een vetplantengeslacht dat iedere leek wel kent, n.l. de Agaven, maar dat is slechts schijn, want het is een cactus!

Leuchtenbergia principis, of als deze naam U te geleerd is, de *Prismacactus* werd reeds in 1848 door Hooker ontdekt en beschreven. Zij komt voor in Centraal- en Noord-Mexico, waar zij op berghellingen, tot 2000 m boven de zeespiegel, tussen gras en laagblijvende Agaven groeit.

Hieruit kunnen wij concluderen dat deze plant des zomers een warme en in de winter een koele, droge standplaats vereist. Het is dus lang niet de gevoelige plant waarvoor hij veelal gehouden wordt.

In 1957 kochten wij een jonge zaailing die wij entten op een *Eriocereus jubertii*. De zaailing werd tegen de theorie in recht afgesneden en zo met succes geënt. De groei was voorspoedig en groot was onze verwondering toen wij reeds in 1961 de eerste knopvorming waarnamen, n.l. in het areool aan de top van een jonge tepel. Deze knop verdroogde echter en wij schreven dit toe aan de moeilijke bloeibaarheid in cultuur.

In het volgende jaar gingen wij over tot de blikcultuur en onze *Prismacactus* verdween uit de volle grond van het tablet in een literblik.

Wie schetst onze verbazing toen wij half september bij een inspectie van onze planten die zich op een plank vlak onder het glas bevonden een paar dikke reeds kleurende knoppen ontdekten die zich ten volle ontplooid hebben. Ook in 1963 hebben wij van de 10 cm grote, gele, welriekende bloemen, die verscheidene dagen open blijven, kunnen genieten.

Hoezeer de bloei van *Leuchtenbergia* afhankelijk is van de cultuur bewijst de op de omslag afgebeelde plant van de heer Bommeljé. Reeds meer dan 10 jaar werd deze plant liefdevol verzorgd, maar toonde daarvoor geen dankbaarheid door ook maar een enkele bloem te vertonen. Wij geloven dat de heer Bommeljé, die op de oude beproefde wijze zijn planten tot ieders bewondering weet te kweken, aanvankelijk nogal sceptisch tegenover de blikcultuur stond. Dat nam niet weg dat ook hij op beperkte schaal verleden jaar een proef met deze cultuur nam en o.a. ook zijn oude plant in een blik plaatste. Het resultaat spreekt voor zichzelf wanneer men de fraaie foto beziet. Niet te verwonderen valt dat ook de heer Bommeljé zich bij de blik- annex plastic-cultuurclub heeft aangesloten!

Ongeënt heeft de plant een dikke peenvormige wortel waaruit zich de tot 12 cm lange, blauwachtig-groene, scherp driekantige, — vandaar de naam *Prismacactus* — aan de top afgeplatte tepels ontwikkelen. Bij ouder-

dom brokkelen deze geleidelijk af. In het wollige areool aan de top van de tepel bevinden zich 5—8 gedraaide papierachtige, strogele dorens waarvan de middendorens aan onze plant wel 15 cm lang wordt. Oudere planten spruiten aan de korte stam. Leuchtenbergia, genoemd naar de Hertog von Leuchtenberg, een plantenliefhebber uit de vorige eeuw, is een monotypisch geslacht, d.w.z. het bezit maar één soort.

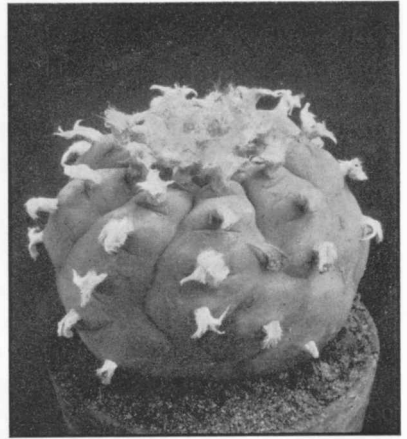
Wij kunnen deze, misschien naar ieders smaak niet tot de mooiste soorten behorend, maar zeker wel interessante plant, van harte aanbevelen.

T. J. BRASSER,

Conservator aan het Rijksmuseum voor
Volkenkunde te Leiden.

Peyote en Pan-Indianisme

**De Indianententoonstelling in het Rijks-
museum voor Volkenkunde te Leiden,
van 15 mei tot 10 oktober.**

Figuur 30
Lophophora williamsii

Het is zaterdagavond, het laatste rode licht van de ondergaande zon zweeft over een Indiaanse tent in het heuvelland van het Pine Ridge Sioux reservaat. In de verte slingert de autobaan van Hot Springs naar Sioux City als een eindeloze, met vuurvliegjes bedekte zwarte slang door het landschap. Het is zaterdagavond, hier in de tent begint de wekelijkse kerkdienst van de Peyote Cultus, zoals de blanken haar noemen. Niet alleen in het Sioux reservaat, maar in vele Indiaanse reservaten van Alberta in Canada tot Oklahoma, van Wisconsin tot Californië komen de oorspronkelijke Amerikanen bijeen in tenten en blokhutten om de kerkdienst bij te wonen van de Native American Church, zoals zij trots de Peyote Cultus noemen.

Zelden krijgen blanken toestemming om het ritueel van deze nieuwe Indiaanse godsdienst mee te maken; het is nog niet zo lang geleden dat elke inheemse religie wettelijk was verboden en onbarmhartig werd vervolgd. Ook over de N.A.C. is de laatste jaren veel onzin en kwaadsprekerij in de Amerikaanse pers verschenen; een dergelijke afwijking van de „American way of life” wordt slechts moeilijk getolereerd.

Centraal in de eredienst van de N.A.C. staat de kleine Peyote cactus, aanbeden als een bovennatuurlijk wezen — door sommige aanhangers vereenzelvigd met Christus — en geconsumeerd als een „visioen”-opwekkend middel. Dit voltrekt zich in gezelschap van de andere gelovigen, maar de doelstellingen zijn individualistisch. Ethische en geestelijke reinheid worden benadrukt in de leer, de gelovige moet rein zijn wil de Peyote het gewenste effect hebben, anders kan het als een gif werken en schade doen. Braken, veroorzaakt door inname van de Peyote, wordt geïnterpreteerd als een geestelijke en lichamelijke reiniging van de gelovige.

Peyote — van het Azteekse „peyotl” — is de Amerikaanse naam voor de *Lophophora williamsii*, een kleine wortelvormige cactus, die zijn grijsgroene speldenkussen-

achtige kopje boven de grond laat zien van Centraal Amerika tot het stroomgebied van de Rio Grande in de Verenigde Staten. Deze kopjes worden afgesneden en in verse of gedroogde toestand gegeten en ook wel fijngemalen om er thee van te zetten. De volwassen plant bevat negen alkaloiden, waarvan enkele prachtige kleurenhallucinaties en dromen verwekken bij inname van een grote dosis. In kleine hoeveelheden gebruikt is het een ongevaarlijk en opwekkend middel. Peyote is ook succesvol aangewend bij kleurenblindheid en een lichte graad van schizofrenie.

Peyote werd reeds sinds eeuwen gebruikt in de rituelen van Mexicaanse Indianen. Omstreeks 1880 werd het door de zuidelijke prairie stammen in Noord Amerika overgenomen, nadat hun zwervend jagersbestaan was vernietigd en zij in het tegenwoordige Oklahoma in reservaten waren opgesloten. Het moderne Peyote-ritueel is vrijwel geheel door hen ontwikkeld. Dank zij de wonderdadige krachten, die aan de Peyote werden toegeschreven en de missionaire geloofsijver van deze Kiowa en Comanche Indianen verbreidde de nieuwe godsdienst zich zeer snel over de andere reservaten, waarin de trotse Prairie Indianen sinds kort waren gedwongen tot een uitzichtloos pauperbestaan. Het is bekend, dat nieuwe godsdiensten als paddestoelen uit de grond schieten onder volken in een culturele crisissituatie.

Dergelijke godsdiensten zijn gewoonlijk samengesteld uit elementen ontleend aan tal van oude inheemse religies, benevens uiterlijke en gereïnterpreteerde elementen uit de godsdienst der overweldigers, in dit geval het Christendom. Zo ook met de Peyote religie. Opmerkelijk is het feit, dat deze godsdienst grotendeels beperkt blijft tot die groepen, waar óók in de oorspronkelijke inheemse religie het visioen een belangrijke rol speelde om bovennatuurlijke genade te verkrijgen, en waar de oorspronkelijke religie ziekte-genezende rituelen kende. Vandaar, dat de leiders in deze nieuwe godsdienst veelal uit de oude elite voortkomen.

Bij voorkeur vindt de kerkdienst plaats in een traditionele Indiaanse tent, waarvan de dertien tentpalen Christus en zijn apostelen voorstellen bij die groepen, die de meest christelijke versie van het Peyote-ritueel uitvoeren. Elke gemeente heeft vier ceremoniële leiders: De „Weg”-leider, die in het gebed voorgaat en de gelovigen de juiste levensweg voorhoudt; de Vuurleider, die het vuur onderhoudt tijdens de dienst; de Pijnboomleider, die naalden en zaden van de pijnboom op het vuur sprenkelt als wierook; de Drumleider, die een drum op drie poten bewerkt – symbool van de H. Drieëenheid – en in liturgische zang voorgaat. De dienst begint op zaterdagavond en eindigt zodra de eerste stralen van de opgaande zon op zondagochtend de tentingang binnenvallen. In het centrum van de tent is een altaar uit zand gevormd. Daarin wordt een Peyote knop geplant, zoals de geconsacreerde hostie in het tabernakel der Rooms-Katholieken. De gelovigen zitten in een kring op de grond, op Moeder Aarde, zoals zij zeggen. Tijdens het ritueel van gezamenlijk gebed, waaronder het Onze Vader, zang, waarin de naam van Jezus veelvuldig klinkt, en zondenbelijding, communiceren en drinken de gelovigen Peyote, zoals de Christenheid brood en wijn gebruikt. Te middernacht worden gebeden uitgesproken voor de vanouds heilige vier windrichtingen en een deel uit de Bijbel voorgelezen. Na de dienst volgt een gezamenlijk feestontbijt in de openlucht. Alles verloopt rustig en ingetogen, er is niets te bespeuren van een orgie, die tendentieuze persberichten er in hebben gezocht.

De grootste missionaire activiteit van de peyotisten viel samen met de periode van de felste vervolging door de burgerlijke en geestelijke overheden, die met alle middelen trachtten om hun geloofsovertuigingen aan de Indianen op te leggen. Met de komst van Franklin D. Roosevelt in 1933 kwam er meer vrijheid voor de Indianen en werd de Peyote religie erkend als de Native American Church. Daarmee was de tegenwerking echter nog geenszins ten einde. In sommige staten valt Peyote onder de wet op narcotische middelen, ondanks de experimenten, die bewezen hebben dat peyotegebruk geen verslaving tot gevolg heeft, de belangrijkste eigenschap van een genotmiddel om tot de narcotica te worden gerekend. Terwijl de diensten van de N.A.C. in die staten zijn toegestaan, is het gebruik van Peyote tijdens deze diensten illegaal, evenals het transport daarvan. De posterijen zijn echter federaal georganiseerd en hiervan wordt gebruik gemaakt: vanuit Texas worden de Peyote knoppen door geheel

Indiaans Noord Amerika verzonden voor circa 10 dollar per duizend.

Van alle beschuldigingen schijnen slechts de waarschuwingen steekhoudend van sommige medici, die wijzen op het gevaar van overmatig gebruik en de aanwending van Peyote als een allesgenezend middel. Dit laatste wordt nl. door zeer veel Indianen geloofd. In feite is slechts één van de alkaloiden een goed kalmerend middel en bevatten de anderen in het geheel geen medische eigenschappen. Denkbaar is ook, dat zenuwstoornissen kunnen optreden bij overdosering. Tijdens de kerkdiensten consumeert elke gelovige gemiddeld tien Peyote knoppen met grote hoeveelheden Peyote-thee. De N.A.C. aanhangers onderscheiden zich echter door hun rustig en beschaafd gedrag. Alcohol misbruik, zo frequent in de veelal ghetto-achtige reservaten, is minimaal onder de Peyotisten. Zij nemen gewoonlijk niet meer deel aan de traditionele stamrituelen, die eveneens in vele reservaten nog geregeld worden uitgevoerd; tevens blijken zij immuun voor bekering tot het Christendom, hoewel zij vaak nominaal lid zijn van een Christelijke Kerk. Bij hun overlijden moeten zij echter kiezen tussen een uitvaart verzorgd door de zendeling of missionaris, of door de N.A.C. De meerderheid geeft dan aan de laatste vorm de voorkeur.

Ongetwijfeld dankt deze nieuwe, alle-groepen-overkoepelende religie veel van haar succes aan het gevoel, dat zij haar volgelingen biedt, te behoren tot een grotere groep dan de eigen stam. Die grotere eenheid van dé Indianen, die zich ook politiek meer en meer laat gelden, zijn de dragers van de moderne Pan-Indiaanse cultuur. Het zou echter te ver voeren om op deze beweging hier dieper in te gaan. Ik wil volstaan met te wijzen op de tentoonstelling „Bisonjager en Bleekgezicht”, van 15 mei tot 10 oktober a.s. in het Rijksmuseum voor Volkenkunde te Leiden. Deze tentoonstelling onderscheidt zich van zovele anderen, doordat zij niet slechts een beeld geeft van de traditionele samenleving der Prairie-Indianen, doch tevens de aandacht vestigt op de moderne voortzetting daarvan.

Perspectief

Dat Nederland in de wereld van liefhebbers van succulente planten een goede naam heeft is wel bekend. Het ononderbroken bestaan van 44 jaar van onze vereniging met een regelmatig uitkomend tijdschrift is geen geringe prestatie in een klein taalgebied als het onze. Ook het aantal liefhebbers kan de vergelijking met andere landen best doorstaan.

Wij zijn een rustig volkje, ijverig en groeizaam, trots op onze Delta-werken en op onze ambachtslieden, technici en geleerden, die zorgen dat we blijven meetellen in de rumoerige ontwikkeling van deze eeuw.

Ook als vereniging zullen we moeten zorgen dat we niet achterblijven in de altijd voortdurende wedloop van de vooruitgang. Zelfkennis en zelf-respect kunnen ook omslaan in zelfgenoegzaamheid welke stilstand en naderhand achteruitgang betekent. Ons kleine land met zijn grote bevolkingsdichtheid geeft ons ook een voorsprong op andere landen omdat persoonlijke contacten vlugger te maken zijn, waarbij uitwisseling van planten en opvattingen tot stand komt en een gezonde eerezucht ter verbetering en vergroting der verzameling gestimuleerd wordt.

Ons klimaat, zonder extreem lage wintertemperaturen maakt het de liefhebbers niet zo moeilijk de koudeperiode te overbruggen als in landen met een meer vastelandsklimaat waar vaak temperaturen van 15-20 graden onder nul voorkomen.

Verder verkeren wij in de gelukkige omstandigheid dat steeds meer Nederlandse kwekers overgaan tot het zaaïen van cactussen waardoor deze planten hier maar een fractie kosten van wat men er in andere landen voor moet betalen. Wij staan ook bekend als plantenliefhebbers. Na een reis in het buitenland weer in ons eigen land komend, vallen direkt de huizen met grote ramen en brede vensterbanken op, vol met planten. De voorwaarden voor een bloeiende vereniging zijn dus wel aanwezig.

Het mankeert ons ook niet aan liefde en bereidheid om uitgaven te doen voor onze planten en onze vereniging. Ik geloof dat we te nuchter zijn en we ons soms een beetje genéren voor onze geestdrift, zowel in het persoonlijke als in het verenigingsvlak. Bescheidenheid kan ons sieren, maar ook maken dat men onbekend blijft. Hoe vaak horen we niet, dat mensen alle mogelijke moeite moeten doen om het adres van Succulenta gewaar te worden. Zij voelen zich door de een of andere oorzaak aange-trokken tot het verzamelen van succulente planten en zoeken dan contact met andere liefhebbers. Omgekeerd komen volslagen leken soms onder de bekering, de betovering van succulente planten, zoals bijv. op een tentoonstelling of bij een verzamelaar. Zij worden zich ineens bewust, dat dit toch wel een bijzonder mooie hobby is en onze geestdrift slaat dan op hen over. Zodanig, dat zij kosten noch moeite sparen om een verzameling op te bouwen en zich te verdiepen in botanische bijzonderheden om zoveel mogelijk te weten te komen omtrent de planten die ze verzamelen.

Het is niet alleen een kwestie van iets anders te willen hebben dan anderen, of eenmaal begonnen, meer te willen hebben dan anderen. Het is bovenal de puur menselijke eigenschap van verwonderd en geboeïd te zijn door deze bijzondere voortbrengselen der natuur, van vreugde te belevén aan groei en bloei, en levende wezens te willen verzorgen.

Laten we toch niet te gering denken over onze liefhebberij. Zij is niet alleen een aangename vrije-tijdsbesteding, een gelegenheid om weer tot rust te komen na onze beroepswerkzaamheden, zij brengt velen ertoe met aandacht bloemen en planten te bestuderen en zij kan een houvast geven in moeilijke perioden van ons leven. De mensen en de wereld kunnen ons teleurstellen, de planten niet. Als het daarmee niet gaat zoals we het graag willen, ligt dat aan ons zelf.

De liefhebbers gezamenlijk hebben ook nog een andere betekenis. Zij vormen de economische grondslag voor ontdekkingsreizen en uitgebreide publicaties, voor zaadhandel en kwekers.

Academisch gezien blijkt er, tenminste in ons land, weinig belangstelling te bestaan voor succulente planten. Het blijft echter een opmerkelijk feit dat er in enige jaren tijd 5000 exemplaren zijn verkocht van een, door een onzer leden, goed geschreven boekje over succulenten. Dan komt daar nog bij de verkoop van boeken in een vreemde taal. En de jaarproductie van onze kwekers bedraagt honderdduizenden, zo niet enige millioenen planten.

Wij laten het aan duitse, oostenrijkse en zwitserse geleerden en amateurs over om expedities te maken naar Noord en Zuid Amerika om daar

succulente planten te zoeken en te bestuderen, zodat vele publicaties in het Duits verschijnen.

Waar blijft de Nederlandse Universiteit die een deskundige uitzendt om in de weinig onderzochte gebieden van Zuid Amerika nieuwe soorten en geslachten te ontdekken, waar de jonge botanicus zijn naam aan wil verbinden?

Maar ook, waar is de botanische tuin die een verzameling succulente planten opbouwt waarin haar evolutionaire ontwikkeling aanschouwelijk wordt gemaakt? Waar men niet alleen komt om te kijken of namen te vergelijken maar ook om in de geschiedenis der planten te studeren?

Onze wereld wordt in snel tempo kleiner. De communicatiemiddelen, vervoer, pers, film, radio en T.V. zijn gemeengoed van de massa geworden. Wetenschapsmensen werken op internationaal peil samen. Wij moeten met onze liefhebberij niet achterblijven.

In de vacantie zoeken we niet alleen in eigen land contact met andere liefhebbers, velen van ons hebben reeds vriendschap aangeknoopt met verzamelaars in het buitenland. De tijd is rijp om ons open te stellen voor de gehele wereld, om over de grenzen van ons kleine land te kijken. In tal van landen zijn liefhebbers en verenigingen. Niet alleen in Europa maar in alle werelddelen. Kennisname van hun cultuurmethoden en verenigingswezen kan op ons alleen maar bevruchtend werken. Ons blad moet niet alleen nationale maar ook internationale voorlichting geven. Voorlichting in de breedte maar ook in de diepte. Ten behoeve van nieuwe of gemakzuchtige leden kunnen we niet steeds aan de oppervlakte blijven. Botanische problemen van belang voor gevorderde liefhebbers moeten behandeld worden, zonder diepgang verstart de vereniging, verdort ze.

Als eerste praktisch resultaat van al deze overwegingen, die in meer of mindere mate ook voor andere landen gelden, kunnen we mededelen dat er voor het voorjaar 1965 een internationale bijeenkomst van liefhebbers van succulente planten wordt voorbereid. Nederlanders, Duitsers en Belgen zullen dan in Eindhoven bijeenkomen om kennis met elkaar te maken en ervaringen uit te wisselen.

Er zullen voordrachten gehouden worden en er zal een markt van succulenten komen, waar bijzondere planten tegen een billijke prijs zullen verkocht worden. Een aantal kwekers heeft zich reeds bereid verklaard planten voor deze markt te zullen reserveren. Verder ligt het in de bedoeling een show van speciale geslachten te organiseren, benevens een ruilbeurs. Bezoekers aan deze bijeenkomst zullen dan ook in de gelegenheid zijn de collecties van de heren Smulders en van der Steeg te bezichtigen, een der redenen waarom Eindhoven is gekozen.

Wij vertrouwen erop dat een belangrijke groep van onze leden aan deze bijeenkomst zal deelnemen. Bijzonderheden zullen nader in Succulenta bekend gemaakt worden. Leden of afdelingen die zich nu reeds willen opgeven kunnen dat bij mij doen terwijl eveneens graag allerlei plannen of suggesties in overweging worden genomen.

H. RUBINGH,
van Straelenlaan 25 — Soestdijk

Boekbespreking

„Kakteen unser Hobby” door Cullmann/Balzer. Ausg. Verlag Eugen Ulmer, Stuttgart. — Prijs 28.80 DM.

Het is een uitzonderlijk fraai uitgevoerd boekwerk met buitengewoon mooie foto's van Dr. Cullmann, namelijk 10 in kleuren en 207 in zwart-wit uitvoering. Alhoewel de algemene tekst als goed moet worden beschouwd (ca. 42 bladzijden) meen ik toch, dat dit werk meer beschouwd dient te worden als een erg mooi plaatwerk met goede toelichting, waarbij men in de algemene behandeling typische raadgevingen uit de praktijk van de auteurs vindt vermeld, die voor velen interessant zullen zijn.

Na het algemene deel worden in alfabetische volgorde de verschillende geslachten der Cactaceae kort behandeld, waaronder gangbare met een nadere aanduiding van het geslacht volgens het indelingsschema van Prof. F. Buxbaum. Ruim 50 bladzijden bedrukt met prachtige foto's en met evenveel bladzijden tekst geven de liefhebber een goed inzicht in de vormenrijkdom van de cactussen. Ook van vele zeldzame soorten treft men foto's aan. Het geheel is gedrukt op erg mooi papier.

Met de nomenklatorische opvattingen en de naamvermeldingen kan ik mij niet altijd verenigen. Enige opmerkingen zij mij vergund.

Aylostera pulvinosa bloeit niet wit aan de binnenkant maar oranje rood. Bedoeld is hier kennelijk *Rebutia albiflora* Ritter et Buin. *Aylostera muscula* Ritter heeft niets te maken met *fiebrigii* var. *densiseta* Cullm. *Aylostera* behoort als ondergeslacht van *Rebutia* gesteld

te worden. Het geslacht *Cullmannia* hoort m.i. onder het genus *Wilcoxia*. De aanduiding bij foto 139 zou eerder FR 203 of misschien 204 moeten zijn. *Pyrrhocactus* als ondergeslacht van *Neochilenia* is onmogelijk, het omgekeerde is in alle opzichten beter en nomenklatorisch juister. *Seticereus* kan beter onder *Borzicactus* gesteld worden. Bij afbeelding 100 hoort te staan *Loxanthocereus bicolor* Ritter n.n. = FR 173. Bij afbeelding 144 hoort, volgens het door schrijvers gevolgde systeem, te staan *Neochilenia occulta*, bij plaat 142 *Neoporteria senilis* (*gerocephala* is ongeldig).

Het geslacht *Mammillopsis* hoort niet met een dubbele „m” geschreven te worden. De opmerking van de auteurs, dat *Horridocactus* met *Neochilenia* en *Pyrrhocactus* in één geslacht zou moeten worden ondergebracht is in deze zin reeds door Ritter opgelost, zij het dat Ritter nog het geslacht *Chileorebutia* handhaaft.

Mag ik het bij deze enkele opmerkingen laten, die beslist niet het goede werk tekort willen doen.

Jammer is tenslotte, dat in zulk een prachtig en kostbaar werk de aanduiding van de auteurs der planten niet altijd juist vermeld is.

Overigens is dit boek wel als een der meest fraai uitgevoerde op het gebied der cactusliteratuur te beschouwen en vrijwel elke rechtgeaarde liefhebber zal het gaarne in zijn boekenkast zien staan.

„Kakteen und andere Sukkulenten und ihre Pflege” door J. A. Janse. Ausgabe: Südwest-Verlag te München. met 85 kleurenfoto's. Prijs plm. 5-6 DM.

In een kleine 200 bladzijden tekst, verlicht met voortreffelijke kleuren- en zwart-wit foto's, hoofdzakelijk van wijlen de heer A. J. A. Uitewaal (ik telde 85 kleurenfoto's), heeft de heer Janse op zijn eigen karakteristieke wijze de leek een interessant inzicht willen geven in de bovengenoemde plantengroepen. Op werkelijk zeer boeiende wijze heeft hij een korte beschrijving gegeven van alle aspecten waarmee wij met deze planten te maken hebben. In botanische en historische zin is dit een prima stuk werk en dit gedeelte is de prijs reeds ruimschoots waard.

Vervolgens worden een aantal bezienswaardige collecties genoemd, waarna de schrijver een aantal planten noemt verlicht met de reeds vermelde foto's.

Als ik enige kritiek zou willen uitoefenen, dan is het dat de keuze van de behandelde planten wat eenzijdig en te eenvoudig is. Nomenklatorisch is het boekje minder interessant, dan het algemeen plantkundige en historische deel.

Vooraf juist om dit laatste zou elke geïnteresseerde liefhebber deze uitgave moeten bezitten.

A. F. H. Buining.

Rekening en verantwoording beheer zaadverkoop 1964

Nu de verkoop per 1 april j.l. officieel beëindigd is, geven wij een kort verslag en verantwoording van ons tijdelijk beheer.

24 leden en instellingen schonken ongeveer 270.000 cactuszaden en een ongetelde hoeveelheid vetplantenzaden (geschat minstens 80.000 zaden). Met inbegrip van enkele nog te betalen bestellingen, zoekgeraakte bestellingen en extra verstrekte porties, (collecties, enz.) werden ongeveer 7500 porties afgeleverd, waarvan 6000 porties cactuszaden en 1500 porties vetplantenzaden. 10.000 Zaden werden aan de afdelingen voor te houden zaaiwedstrijden gratis ter beschikking gesteld.

Ruim 300 bestellingen werden uitgevoerd, behalve in Nederland, naar België, Canada, Frankrijk en Oostenrijk.

Slechts één lid liet ons weten dat hij met de uitvoering van zijn bestelling niet accoord ging. Hoewel zijn klacht o.i. ongegrond was, hebben wij de gedeeltelijk teruggezonden zaden volledig vergoed.

De restanten zaden van voorgaande jaren, die ons ter beschikking werden gesteld nadat wij het grootste deel van onze zelf gekregen zaden reeds verpakt hadden en onze eerste lijst reeds gepubliceerd was, zijn voor dat de verkoop begon, gedeponereerd bij de Secretaresse, Mevrouw J. Grullemans van Berghem.

6000 zakjes werden door ons gekocht en uit eigen middelen voorgeschoten. Daarna kregen wij de beschikking over de nog aanwezige voorraad zakjes van het Clichéfonds, waarvan er, voor het verpakken van zaden, plm. 2500 werden gebruikt.

Daar wij noch over de girorekening, noch anderszins over de aanwezige saldi van het fonds tijdig konden beschikken, hebben wij op 4 januari de Secretaresse in kennis gesteld dat het ons onmogelijk was de achterstallige rekeningen van het fonds te betalen. Op 8 januari werd door een der ondergetekenden geweigerd aan verdere overname van de bezittingen van het Clichéfonds mede te werken.

Op 3 maart werd door ons uit het batig saldo zaadverkoop 1964 f 1300,— naar de Algemeen Penningmeester overgemaakt voor betaling rekeningen van de gemaakte cliché's.

Winst- en Verliesrekening Zaadverkoop 1964.

Verkoop planten	f 121,—	Zaad- en monsterzakjes ..	f 53,55
Verkoop zaden	f 1788,84	Porti	f 85,30
		Drukwerk	f 23,90
		Diversen	f 12,45
		Batig saldo verkoop	f 1734,64
	f 1909,84		f 1909,84

Wij wensen onze opvolgers, de afdeling Gooi- en Eemland veel succes in het volgend seizoen en spreken onze dank uit, dat zij dit mooie werk ten bate van onze leden en vereniging willen voortzetten.

Alle onder onze berusting zijnde bezittingen van het Clichéfonds zullen zo spoedig mogelijk overgedragen worden, met een verslag van onze ervaringen en suggesties. Wij zijn ten volle bereid mede te werken om de verkoop volgend jaar nog beter te doen verlopen.

Het batig saldo is inmiddels volledig aan de Algemeen Penningmeester afgedragen. Nog te ontvangen gelden, o.a. van restantenverkoop zullen later afgedragen en verantwoord worden.

Begin mei was reeds f 210,25 ontvangen, met welk bedrag het batig saldo dus gestegen is.

Tenslotte nog een woord van hartelijke dank aan allen die aan het welslagen van de zaadverkoop hebben bijgedragen, de milde schenkers van zaden, onze stille medewerkers bij verpakking en verzending en al die leden die door hun bestelling een ongeschokt vertrouwen in het fonds stelden.

K. P. VAN ARKEL, Den Haag
J. C. VAN KEPPEL, Wassenaar.

's-Gravenhage, 14 april 1964.

Wij delen U mede dat voor propaganda-doeleinden door de afdelingen zaden kunnen worden aangevraagd bij de heer van Keppel, Jonkerlaan 14, Wassenaar.

Verslag Kascommissie over het zaadfonds 1963/1964

Ondergetekenden, J. B. Jansen en G. J. Mol, door de Kring Amsterdam aangewezen als commissie voor het nazien van kas en boeken van Succulenta voor het jaar 1963, hebben, op verzoek van de heren Van Keppel en Van Arkel, die de zaadverkoop voor het seizoen 1963/64 op zich hebben genomen, de boeken en bescheiden op 4 april 1964 gecontroleerd en daarbij geconstateerd, dat zowel de administratie van de verkochte zaden als van de ontvangen zaden volkomen in orde waren.

In het verslag van de zaadcommissie wordt medegedeeld, dat het gehele batige saldo van f 1734,64 overgemaakt is op rekening van de Algemeen Penningmeester van Succulenta. De Kascommissie heeft kunnen constateren, dat op 3 maart 1964 f 1300,— was overgemaakt; de overschrijving van het restant van f 434,64 heeft na 4 april 1964 plaats gehad. (Dit restantbedrag is inmiddels door de Alg. Penningmeester ontvangen. Mevr. J. Gr. v. B.).

Ondergetekenden stellen voor, de heren Van Keppel en Van Arkel décharge te verlenen voor het door hen gevoerde beheer onder oprechte dankzegging voor het vele werk, dat door hen in het belang van de zaadverkoop is verricht.

De Kascommissie-Succulenta 1963

J. B. JANSEN
G. J. MOL

Amsterdam, 16 april 1964.

Controle Kascommissie 1963

De Commissie, door de vergadering van de Afdeling Amsterdam aangewezen voor de controle van de kas en de bescheiden van de Algemeen Penningmeester van de Nederlands-Belgische Vereniging van liefhebbers van Cactussen en andere Vetplanten voor het jaar 1963, verklaart, dat zij het kasboek met de stukken en de girorekening heeft nagezien en vergeleken en alles volkomen in orde heeft bevonden.

De Commissie stelt derhalve voor, de Algemeen Penningmeester décharge te verlenen voor het gevoerde financiële beheer over het jaar 1963, onder dankbetuiging voor het vele werk, dat deze in het belang van de Vereniging Succulenta heeft gedaan.

J. B. JANSEN
G. J. MOL

Amsterdam, 24 april 1964.

Ruilweek-end op 27 en 28 juni te Lier (België)

Hiermede nodigen wij alle Nederlandse cactusliefhebbers uit tot het bijwonen van ons ruil-weekend dat plaats zal hebben op 27 en 28 juni 1964.

PROGRAMMA :

Zaterdag 27 juni :

- 14.00 uur : Kennismaking.
- Bezoek aan verzamelingen.
- 20.30 uur : Voordrachten.

Zondag 28 juni :

- 9.30 tot 12.00 uur: Voordrachten.
- Vanaf 15.00 uur: Ruiling; ± 17.00 uur sluiting.

Plaats van bijeenkomst :

- Hof van Aragon - Vismarkt
- Lier, België.

Personen die hotelreservering wensen, gelieven zich op te geven vóór 15 juni (prijs ± 10 gulden). Zondagmiddag is er gelegenheid tot middagmalen in het vergaderlokaal. Geïnteresseerde personen worden verzocht zich op voorhand te melden (prijs 5 gulden).

Lijsten van verkrijgbare planten worden toegezonden op aanvraag. Personen die niet kunnen ruilen, hebben gelegenheid tot het kopen van planten.

Reservering, ruillijsten en inlichtingen bij A. GOVAERT, Ternesselei 52, Wommelgem, België.

Uit de afdelingen

ROTTERDAM

Op 11 april heeft de heer S. K. Bravenboer een actueel onderwerp voor ons behandeld, n.l. het bestrijden van de vijanden van onze planten.

Verskillende belagers, zoals aaltjes, mieren, spint en wolluis passeerden de revue. Met gevolg een geanimeerd vraaggesprek, zodat we kunnen terugzien op een avond waarvan wij in de praktijk veel voordeel kunnen trekken.

J. L. DE SLEGTE, Secretaris,

Schiebroeksesingel 31 - Rotterdam

UTRECHT

De bijeenkomst van 13 april werd bezocht door 22 leden (waaronder drie nieuwe).

Naar aanleiding van de bestuurdersvergadering werden enkele huishoudelijke punten besproken, waarbij de leden hun ideeën, wensen, voorstellen en kritiek naar voren konden brengen.

Besloten werd eind mei een excursie te organiseren naar enkele Westlandse kwekers.

De heer van Ochten stelde voor een uni-

form kaartsysteem voor onze verzamelingen te ontwerpen. Dit punt zal nader bezien worden. 12 leden gaven zich op voor de zaaiwedstrijd en ontvingen 3 soorten cactuszaden.

Tenslotte vertelde de heer F. Noltee allerlei wetenswaardigheden over de planten, die zijn voorliefde hebben; de ultrasucculenten. Hij toonde er zeer fraaie dia's van, die deels in het I.V.T. opgenomen waren. Voor de aanwezigen weer een stimulans om ook deze interessante planten eens te zaaien.

We konden weer terugzien op een zeer geslaagde avond.

IJMOND

De afd. IJmond vergaderde 26 maart in het Cultureel Centrum IJmuiden. De heer Rubingh heeft met zijn lezing en het vertonen van dia's ons allen een leerzame en mooie avond bezorgd. De heer Rubingh bracht ons van het prille begin der succulentie tot de hoogstontwikkelde Mammillaria's. Deze leerzame voordracht werd met aandacht gevolgd en gaf aanleiding tot vele vragen.

G. BREUR, Secretaris,

Dennenstraat 7 — IJmuiden.

NIEUWE LEDEN :

- H. Peters, Thorbeckeweg 213, Dordrecht.
H. Laurijs, Philips II straat 1, Oss, N.Br.
F. van der Weijer, Oorsprongpark 3, Utrecht.
C. Kolsters, Krispijnseweg 141, Dordrecht.
Mevr. M. Goedhart-van Meerten, Lijs-terbeslaan 12, Doesburg.
Mevrouw Roesbeke, Stationstraat 7, Eeklo, Oost Vlaanderen, België
C. W. Lamet, Keppelerstraat 302, Den Haag.
W. Alsemgeest, Stieltjesstraat 92, Den Haag.
Mevr. G. van der Ham-Bos, Europalaan 50, Utrecht.
H. Gilsing, Iglershof, Middachtenstraat 7, Lichtenvoorde.
J. H. de Jongh, Paulinastraat 10, Den Haag.
Mevrouw J. van Burk, van Aerssenstr. 42, Den Haag.
A. Koops, Belgischestraat 28a, Delfzijl.
J. van der Veer, Boekhandel Amstelstation, Amsterdam.
Drs. J. H. Defesche, Waterleliestraat 78, Bergen op Zoom.

- J. Koster, Ceramstraat 34, Dordrecht.
W. Chr. Hunia, Onyxstraat 24, Nijmegen.
W. E. Vegt, De Carpentierstraat 224, Den Haag.
A. van Jaarsveld, Landmeterpad 26, Delft.
F. Zuurdeeg, van Noortwijkstraat 263a, Rotterdam-8.
M. J. Schotman, Minderbroederstraat 35 II, 's-Hertogenbosch.
H. Q. Varekamp, Eekmolenweg 12, Wageningen.
A. Meerman, Nansumerweg C. 53, Holwierde (Gron.)
P. Kuyten, Korreweg 328, Groningen.
W. C. van der Geer, 's-Gravendamseweg 14a, Noordwijkerhout.
J. H. Breukelaar, Dr. Lelylaan 73, Huizen N.H.
A. Peters, Steenhoffstraat 10, Soest
A. J. van Achthoven, Pieter Langendijkstraat 35 II, Amsterdam.
Mevr. J. van der Ven-van Gerwen, Evestraat 8, Meerveldhoven N.Br.
Mevr. Th. M. J. Favier-Toonen, Deken v. d. Cammenweg 21, Heesch N.Br.
Drs. P. M. de Bruijn, Nijlansdijk 88, Leeuwarden.
H. de Vos, Amandelstraat 21, Utrecht.

Alg. Vergadering op zaterdag 6 juni 1964

Het programma voor de Algemene Vergadering op 6 juni a.s. te Amsterdam is als volgt vastgesteld :

- 9.30 uur : verzamelen bij de **hoofdingang** van Artis, Plantage Kerklaan. Artis is vanaf C.S. te bereiken met tram lijn 9; vanaf Muiderpoort met bus, lijn 11, en vanaf Amstelstation met tram, lijn 7, over op lijn 10. In Artis zullen de leden in twee of meer groepen worden rondgeleid. De entreprijs wordt betaald voor alle aanwezige leden van Succulenta. Daarna kan de meegebrachte lunch in het Artis-restaurant worden gebruikt.
- 14.00 uur : Aanvang Algemene Vergadering op het Tuinencomplex Amstelglorie aan de Jan Vroegopsingel, te bereiken met tram lijn 25 tot eindpunt. Hier zullen Amsterdamse leden klaar staan om de bezoekers naar de vergaderzaal te brengen.

AGENDA ALGEMENE VERGADERING :

1. Opening.
2. Notulen der vorige Algemene Vergadering.
3. Verslag der werkzaamheden over 1963.
4. Rekening en verantwoording van het financieel beheer der vereniging over 1963, met verslag kascontrole-commissie afd. Amsterdam.
5. Begroting 1964.
6. Ingekomen stukken en voorstellen.
7. Benoeming van acht periodiek aftredende hoofdbestuursleden.
8. Vaststelling contributie 1965.
9. Benoeming commissie van twee leden voor het nazien der rekening en verantwoording van de vereniging over 1964 en het clichéfonds 1964/1965.
10. Vaststelling plaats volgende Algemene Vergadering.
11. Rondvraag.
12. Sluiting.

Toelichting punt 6 : naast de behandeling van twee ingekomen brieven zal het hoofdbestuur de navolgende voorstellen aan de Algemene Vergadering voorleggen:

- a. de penningmeester van het clichéfonds 1961/1963 décharge te verlenen;
- b. de penningmeester van het clichéfonds 1963/1964 décharge te verlenen;
- c. benoeming nieuwe beheerders voor het clichéfonds 1964/1965;
- d. benoeming van Mevr. E. Verduin-de Bruyn te Pijnacker tot 2de secretaresse van Succulenta.

Toelichting punt 7 : de in „Succulenta” 1964 no. 2 genoemde periodiek aftredende hoofdbestuursleden, de heren Mol, Duursma, Janse, Smulders, Bravenboer, Rubingh, Bonefaas en Damsma, stellen zich wederom herkiesbaar voor hun functie in het hoofdbestuur.

Stemgerechtigd zijn alleen de ter vergadering aanwezig zijnde ereleden, afgevaardigden, verspreid wonende leden en hoofdbestuursleden. Iedere afdeling heeft het recht een afgevaardigde en plaatsvervangend afgevaardigde te benoemen. De namen der afgevaardigden worden ingewacht **uiterlijk 1 juni a.s.** bij de voorzitter van Succulenta, de heer A. F. H. Buining, Burg. de Beaufortweg 10, Hamersveld (U.).

De reiskosten van één afgevaardigde per afdeling naar de Algemene Vergadering worden vergoed door de vereniging.

Firma K. EDELMAN

SPECIALITEIT :

Cactussen en andere Vetplanten

WHOLESALE ONLY

Handelskwekerij - Reeuwijk - Tel. 01829-844

GROTE VOORRAAD - UITSLUITEND GROOTHANDEL

Ons bedrijf is des zaterdags gesloten.

Freek Hoogvliet

Speciaal adres voor:

Cactussen en Vetplanten

MAASDIJK (3 km vanaf Maassluis) Oostelijke Slag 7 Telefoon 01745-2732

Plattegrond waarop staat aangegeven hoe U de kwekerij kunt bereiken wordt op aanvraag toegezonden.

TE KOOP GEVRAAGD: Planten, stekken, zaad uit de

STAPELIA-, AGAVE- en ALOE-groep

Aanbiedingen aan „Succulent Plants”, Gardenierstraat 22, Venlo, L.

Fa. VAN ZANTEN & HOFLAND

In- en verkoop van Cactussen en Vetplanten

Kwekerij Geestweg 35 — Naaldwijk

TELEFOON 01740-5410

BIJ GEEN GEHOOR 01740-5480

Privé-adres: GEESTWEG 84 B, Telefoon 01740-5051

CACTUSSEN VETPLANTEN

H. VAN DONKELAAR

CACTUSKWEKERIJ — WERKENDAM — TELEFOON 01835-430

Regelmatig nieuwe Importen uit Zuid-Afrika. — Agent van Succulenta Nurseries Z.-Afrika. - Vraagt onze prijslijst 1964 - Meer dan 1750 soorten. Zaterdag de gehele dag voor liefhebbers geopend. — Zondags gesloten.

Bestuursmededelingen

CONTRIBUTIE 1964

Verspreid wonende leden, d.w.z. leden, die niet aangesloten zijn bij een afdeling, worden verzocht, indien zij nog geen contributie over 1964 hebben voldaan, het bedrag van f 7.50 (voor het buitenland f 8,50) zo spoedig mogelijk te storten op postrekening no. 83 35 50 ten name van Alg. Penningmeester Succulenta, Spoorstraat 106, Leeuwarden.

Na 1 juni 1964 wordt over het verschuldigde bedrag per P.T.T. beschikt, met

verhoging van 50 cent incassokosten.

Alg. Penningmeester.

MET VAKANTIE

De secretaresse van Succulenta, Mevr. J. Grullemans van Berghem, Hereweg 19, Lisse, zal van 28 mei tot 30 juni a.s. met vakantie zijn. De in die tijd binnengekomen correspondentie bij het secretariaat kan eerst na 30 juni worden beantwoord. Voor opgave van nieuwe leden kan men zich wenden tot Mevr. E. Verduin-de Bruyn, Wilhelminasingel 28, Pijnacker Z.H., tijdelijk waarnemend secretaresse.